

Bilge Kağan Anıtı Metni

Bilge Kağan Kültiğin Tonyukuk Resimler

Orhun Yazıtları - Bilge Kağan Anıtı Metni ve Çevirisi — 735 Yılında dikilen Bilge Kağan Anıtı'nın yüksekliği 3.80 metre olup, yazıları ise toplam 82 dizedir. Eski Türkçe damgalar sağdan okunur, böyle ---- şeklinde çizgiler Bengütaşlar'daki silinmiş yerlerdir. Türkiye Türkçesi bölümüne, kolay anlaşılması için böyle (açıklamalar) ve [eklemeler] yapılmıştır.

- [Orhun Yazıtları Sözlüğü](#)
- [Google Harita'da yeri →](#)

#	Aslı (Gök Türkçe)	Aslı (Latine çevirildi)	Aktarım (sözlük)
D1	<p>ᠳᠡᠷ᠆ ᠳᠡᠷ᠆ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ --- ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠮᠤᠩ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ</p>	<p>TeDRİ: TeG: TeDRİ: YaRaTMİŞ: TÜRK: BİLGE: KaGaN: SaBİM: KaDİM: TÜRK: BİLGE: ---NDA: aL--- TI: SİR: TOKUZ: OGuZ: İYİ: eDİZ: KeReKÜLÜG: BeGLeRİ: BODuNI: ---: TÜRK: TeDRİ---</p>	<p>Tanrı dek Tanrı yaratmış Türk Bilge Kağan[ı]; Savım: kangım Türk Bilge ---nda al---tı sir, Dokuz Oğuz, yeğ Ediz Kerek'ülü beğleri, bodunu, --- Türk Tanrı[ısı]---</p>
D2	<p>ᠤᠷᠦ ᠵᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ</p>	<p>ÜZE: KaGaN: OLuRTuM: OLuRTUKuMA: ÖLTeÇİÇE: SaKİNiGMA: TÜRK: BeGLeR: BODuNİ: öGiRİP: SeBiNiP: TODTaMiŞ: GÖZİ: YÜGeRİ KÖRTİ: BÖDKE: ÖZÜM: OLİRİP: BUNÇA: aGİR: TÖRÜG: TÖRT: BOLuDDaKİ: --- -: İTDİM: ÜZE: KÖK: TeDRİ: aSRA: YaGİZ: YeR: KİLİNDUKDA: İKİN: aRA: KİŞİ: OGLI: KİLİNMiŞ:</p>	<p>üzerine kağan oturdum, oturduğumda öleceğini sakınan Türk beğleri, bodunu, öğirip sevinip tongtamış gözü yukarı gördü, bödge öz'üm oturup bunca ağır töreyi dört bolungdaki ---: [düzen] etdim. Üstte Kök Tanrı, alta yağız yer kılındığında ikisi arasında kişi oğlu kılınmış,</p>
D3	<p>ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ</p>	<p>KİŞİ: OGLINDA: ÜZE: eÇÜM: aPAM: BUMİN: KaGaN: İSTeMi: KaGaN: OLuRMİŞ: OLuRİPaN: TÜRK: BODuNİD: İLİN: TÖRÜŞÜN: TUTA: BİRMiŞ: İTİ: BİRMiŞ: TÖRT: BULİD: KOP: YaGI: eRMIŞ: SÜ: SÜLePeN: TÖRT: BOLuDDaKİ: BODuNİG: KOP: aLMİŞ: KOP: BaZ: KİLMİŞ: BaŞLİGİG: YÜKüNDüRMİŞ: TİZLİGİG: SÖKüRMİŞ: İLGeRÜ: KaDİRKaN: YIŞKA: TeGİ: KİRÜ:</p>	<p>kişi oğlunun da üzerine eçüm, apam Bumin Kağan, İstemi Kağan oturmuş. Oturup da Türk bodunun ilini, töresini tutu vermiş, [düzen] edi vermiş. Dört bolung hep yağı imiş. sü süleyip dört bolungdaki bodunu hep almış, hep baz kılmış. Başlıyı yükündürmüş dizliyi çöktürmüş. İleri Kadırgan Yiş'a değin, geri</p>
D4	<p>ᠲᠡᠮᠢᠷᠠᠬᠠᠵᠠ ᠲᠡᠭᠢ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ</p>	<p>TeMİRKaPiGKA: TeGİ: KONduRMİŞ: İKİN: aRA: İDİ: OKSuZ: KÖK: TÜRK: aNÇA: OLuRUR: eRMIŞ: BİLGE: KaGaN: eRMIŞ: aLP: KaGaN: eRMIŞ: BUYRUKI: YİME: BİLGE: eRMIŞ: eRİNÇ: aLP: eRMIŞ: eRİNÇ: BeGLeRİ: YİME: BODuNI: YİME: TÜZ: eRMIŞ: aNI: ÜÇÜN: İLiG: aNÇA: TUTMİŞ: eRİNÇ: İLiG: TUTIP: TÖRÜG: İTMIŞ: ÖZİ: aNÇA: KeRGeK: BOLMIŞ:</p>	<p>Demirkapı'ya değin kondurmuş. İkisi arasında idi uksuz Gök Türk anca oturur imiş. Bilge kağan imiş. Alp kağan imiş. Buyruğu yime bilge imiş erinç, alp imiş erinç, beğleri yime bodunu yime düz imiş. Onu[n] için ili anca tutmuş erinç. İli tutup töre [düzen] etmiş. Özü anca Kergek olmuş.</p>
D5	<p>ᠶᠤᠬᠤ ᠰᠢᠭᠢᠲᠤ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠲᠠᠨᠦ ᠲᠠᠨᠦ ᠵᠤ ᠵᠠᠨᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠤ</p>	<p>YUGÇI: SİGİTÇİ: ÖDRE: KÜN: TOGSİKDA: BÖKLİ: ÇÖLÜGİL: TaBGaÇ: TÜPÜT: aPaR: PURuM: KIRKİZ: ÜÇKURİKaN: OTUZTaTaR: KITaYN: TaTaBI: BUNÇA: BUDoN: KeLiPeN: SİGTAMIŞ: YUGLAMIŞ: aNTaG: KÜLÜG: KAGaN: eRMIŞ: aNDA: KİSRE: İNİSİ: KaGaN: BOLMIŞ: eRİNÇ: OGLİTI: KaGaN: BOLMIŞ: eRİNÇ: aNDA: KİSRE: İNİSİ: eÇİSİN: TeG:</p>	<p>Yuğcu sıgıtçı önde gün doğusunda Böklü Çöl'lü İli, Tabgaç, Tibet, Apar, Rum, Kırgız, Üç Kurıkan, Otuz Tatar, Kitay, Tatabı, bunca bodunu gelip sıgtamış yuğlamış antag kü'lü kağan imiş. Ondan kisre ini'si kağan olmuş erinç, oğulları kağan olmuş erinç, anda kisre ini'si eçisi dek</p>

D6	<p>ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠡᠬᠡ ᠰᠢᠨᠠᠨ ᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ</p>	<p>KILINMaDUK: eRINÇ: OGLI: KaNGIN: TeG: KILINMaDUK: eRINÇ: BİLİGSİZ: KaGaN: OLUrMIŞ: eRINÇ: YaBLaK: KaGaN: OLUrMIŞ: eRINÇ: BUYRUKI: YIME: BİLİGSİZ: eRINÇ: YaBLaK: eRMİŞ: eRINÇ: BeGLErİ: BODuNI: TÜZSÜZ: ÜÇÜN: TaBGAÇ: BODuN: TeBLİGİN: KÜRLÜG: ÜÇÜN: aRMaKÇISIN: ÜÇÜN: İNILİ: eÇİLİ: KİDŞÜRTÜKİN: ÜÇÜN: BeGLİ: BODuNLIG:</p>	<p>kılınmadığı erinç, oğlu kangı dek kılınmadığı erinç, bilgisiz kağan oturmuş erinç, yavlak kağan oturmuş erinç, buyruğu yime bilgisiz [imiş] erinç, yavlak imiş erinç, beğleri, bodunu düzsüz [olduğu] için, Tabgaç bodunu tebli gur [olduğu] için, armakçı [olduğu] için, iniyi eciyi kinleştirdiği için, beğle, bodunu</p>
D7	<p>ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠡᠬᠡ ᠰᠢᠨᠠᠨ ᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ</p>	<p>YODŞURTUKIN: ÜÇÜN: TÜRK: BODuN: İLLeDÜK: İLİN: İÇGİNÜ: IDMIŞ: KaGaNLaDUK: KaGaNIN: YİTÜRÜ: IDMIŞ: TaBGAÇ: BODuNKA: BeGLİK: URI: ÖGLİN: KÜL: BOLDI: İŞİLİK: KIZ: OGLİN: KÜD: BOLDI: TÜRK: BeGLEr: TÜRK: ATIN: ITI: TaBGAÇGI: BeGLEr: TaBGAÇ: ATIN: TUTuPaN: TaBGAÇ: KaGaNKA: KÖRMIŞ: eLİG: YIL:</p>	<p>yongşurduğu için, Türk bodunu, illediği ilini içgin etmiş, kağanladığı kağanını yitiri etmiş. Tabgaç bodunu'na beğlik urı oğlanı kul oldu, işilik kız oğlanı küng oldu, Türk beğleri Türk adını attı, Tabgaç beğleri [gibi] Tabgaç adını tutup, Tabgaç kağanına görmüş elli yıl.</p>
D8	<p>ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠡᠬᠡ ᠰᠢᠨᠠᠨ ᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ</p>	<p>İŞİG: KÜÇİG: BİRMIŞ: İLGeRÜ: KÜN: TOGSuKDA: BÖKLİ: KaGaNKA: TeGİ: SÜLeYÜ: BİRMIŞ: KURİGaRU: TeMİRKaPIGKA: TeGİ: SÜLeYÜ: BİRMIŞ: TaBGAÇ: KaGaNKA: İLİN: TÖRÜŞİN: aLİ: BİRMIŞ: TÜRK: KaRA: KaMaG: BODuN: aNÇA: TİMİŞ: İLLİG: BODuN: eRTİM: İLİM: İMTI: KaNİ: KİMKİ: İLİG: KaZGaNURMeN: TİR: eRMİŞ:</p>	<p>İşi gücü [Tabgaç'a] vermiş, ileri gün doğusunda Böklü kağana değin süleyi vermiş, geride Demirkapı'ya değin süleyi vermiş. Tabgaç kağana ilini, töresini alı vermiş. Türk kara kamağ bodunu anca demiş[ki]: İlli boylar idim, ilim [ş]imdi hani? kime ili kazanırım ben der imiş.</p>
D9	<p>ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠡᠬᠡ ᠰᠢᠨᠠᠨ ᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ</p>	<p>KaGaNLIg: BODuN: eRTİM: KaGaNİM: KaNİ: NE: KaGaNKA: İŞİG: KÜÇÜG: BERÜRMeN: TİR: eRMİŞ: aNÇA: TİP: TaBGAÇ: KaGaNKA: YaGİ: BOLMIŞ: YaGİ: BOLuP: İTİNÜ: YaRaTUNU: UMaDUK: YaNA: İÇIKMIŞ: BUNÇA: İŞİG: KÜÇÜG: BİRTÜKGeRÜ: SaKİNMaTI: TÜRK: BODuN: ÖLÜReYİN: URuGSİRaTaYİN: TİR: eRMİŞ: YUKaDU: BaRİR: eRMİŞ: ÜZE:</p>	<p>Kağanlı boylar idim, kağanım hani? ne kağana işi gücü veririm ben? der imiş. Anca deyip Tabgaç kağanına yağı olmuş. Yağı olup, itine, yaratına madığından yana içikmiş. [Tabgaç] bunca işi gücü verdiği için sakınmadan Türk bodunu öldüreyim, urugsıratayım der imiş. [Türk] yok olmaya varır imiş. Üstte</p>
D10	<p>ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠡᠬᠡ ᠰᠢᠨᠠᠨ ᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ</p>	<p>TÜRK: TeDRİSİ: TÜRK: IDUK: YİRİ: SUBI: aNÇA: İTMIŞ: TÜRK: BODuN: YOK: BOLMaZUN: TİYİN: BODuN: BOLÇUN: TİYİN: KaDİM: İLTeRİŞ: KaGaNİG: ÖGÜM: İLBİLGE: KaTUNİG: TeDRİ: TÖPÜSİNDE: TUTuP: YÜGeRÜ: KÖTÜRMIŞ: eRİNÇ: KaDİM: KaGaN: YİTİYİGİRMİ: eRİN: TaŞIKMIŞ: TaŞRA: YORuYOR: TİYİN: KÜ: eŞİDİP: BaLİKDaKİ: TaGİKMIŞ: TaGDakİ:</p>	<p>Türk Tanrısı, Türk iduk yeri, suyu, anca [düzen] etmiş. Türk bodunu yok olmasın diye, boylar olsun diye, kangım İleriş Kağanı, öğüm İlbilge Kadını Tanrı [göğün] tepesinde tutup yukarı götürmüş erinç. kangım Kağan yediyirmi erini taşıkmiş. Dışarı yürüyor diye kü işitip balıkdaki takınmış, dağdaki</p>
D11	<p>ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠡᠬᠡ ᠰᠢᠨᠠᠨ ᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨ ᠠᠨᠠᠵᠢᠶᠢᠨ ᠵᠢᠰᠦᠨᠠᠨᠢᠨ</p>	<p>İNMIŞ: TİRİLİP: YeTMIŞ: eR: BOLMIŞ: TeDRİ: KÜÇ: BİRTÜK: ÜÇİN: KaDİM: KaGaN: SÜSİ: BÖRİ: TeG: eRMİŞ: YaGİSİ: KOYN: TeG: eRMİŞ: İLGeRÜ: KURİGaRU: SÜLeP: TİRMIŞ: KUBRaTMIŞ: KaMaGİ: YeTİYÜZ: eR: BOLMIŞ: YeTİYÜZ: eR: BOLİP: İLSİReMIŞ: KaGaNŞİRaMIŞ: BODuNİG: KÜDeDMIŞ: KULaDMİŞ: BODuNİG: TÜRK: TÖRÜSÜN: İÇGİNMIŞ:</p>	<p>inmiş. Dirilip yetmiş er olmuş. Tanrı gücü verdiği için, kangım kağanın sü'si börü dek imiş, yağısı koyun dek imiş. İleri geri süleyip derlemiş kubratmış kamağı yediyüz er olmuş. Yediyüz er olup ilsiremiş kağansıramış bodunu, küng edilmiş kul edilmiş bodunu, Türk Töres'i ni içginmiş</p>

D12	<p>᠊ᠪᠣᠳᠤᠨᠢᠭᠡᠸᠠᠨ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢᠨᠠᠨ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢ ᠊ᠪᠣᠳᠤᠨᠢᠭᠡᠸᠠᠨ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢᠨᠠᠨ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢᠨᠠᠨ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢᠨᠠᠨ ᠊ᠶ᠋ᠢᠨᠢ</p>	<p>BODuNiG: eÇÜM: aPAM: TÖRÜSİNÇE: YaRaTMIŞ: BOŞGURMIŞ: TÖLİS: TaRDUŞ: BODuNiG: aNDA: iTMiŞ: YaBGUG: ŞaDiG: aNDA: BiRMiŞ: BiRiYe: TaBGaÇ: BODuN: YaGl: eRMiŞ: YIRIYA: BaZ: KaGaN: TOKUZOGuZ: BODUN: YaGl: eRMiŞ: KIRKIZ: KURIKaN: OTuZTaTaR: KITaYN: TaTaBI: KOP: YaGl: eRMiŞ: KaDİM: KaGaN: BUNÇA----: KIRK: aRTUKI:</p>	<p>bodunu, eçüm, apam, töresince yaratmış, boşgurmuş. Tölis Tarduş bodunu anda [düzen] etmiş. Yabguyu, şadı, anda [görev] vermiş. Beride Tabgaç bodunu yağı imiş, yırıda Baz Kağan, Dokuz Oğuz bodunu yağı imiş. Kırgız, Kurikan, Otuz Tatar, Kıtay, Tatabı, hep yağı imiş. Kangım kağan bunca---- kırk artı</p>
D13	<p>᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ</p>	<p>YeTİ: YOLI: SÜLeMiŞ: YiGiRMİ: SÜDüŞ: SÜDüŞMiŞ: TeDRİ: YaRLıKaDUK: ÜÇÜN: İLLiGiG: İLSiReTMiŞ: KaGaNLIĞiG: KaGaNsıRaTMiŞ: YaGiG: BaZ: KILMIŞ: TİZLiGiG: SÖKÜRMIŞ: BaŞLIĞiG: YÜKÜNDÜRMIŞ: KaDİM: KaGaN: aNÇa: İLiG: TÖRÜG: KaZGaNIp: UÇa: BaRMiŞ: KaDİM: KaGaNKA: BaŞLaYU: BaZ: KaGaNıG: BaLBaL: TIKMiŞ: KaDİM:</p>	<p>yedi yolu sülemiş, yirmi süngüş süngüşmüş. Tanrı yarlıkadığı için illiyi ilsiretmiş, kağanlıyı kağansıratmış. Yağıyı baz kılmış. Dizliyi çöktürmüş, başlıyı yükündürmüş. Kangım kağan anca ili töreyi kazanıp uça varmış. kangım kağanın başına baz kağanı balbal dikmiş. Kangım</p>
D14	<p>᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ</p>	<p>KaGaN: UÇDUKDA: ÖZÜM: SeKİZ: YaŞDA: KaLTİM: OL: TÖRÜDE: ÜZE: eÇİM: KaGaN: OLUrTİ: OLUrİPaN: TÜRk: BODuNiG: YiÇE: İTDİ: İGiTİ: ÇiGaNyIG: BaY: KILDİ: aZiG: ÖKÜŞ: KILDİ: eÇİM: KaGaN: OLUrTUKDA: ÖZÜM: TİGiN: eRK----: İY----: TeDRİ: YaRLıKaDUK: ÜÇÜN:</p>	<p>kağan uçtuğunda özüm sekiz yaşında kaldım. O töre üzerine eçüm kağan oturdu. Oturupda Türk bodunu yine [düzen] etdi, yedirdi, çığanyı bay kıldı. Azı öküş kıldı. Eçüm kağan oturduğunda özüm tigin erk---- iy---- Tanrı yarlıkadığı için</p>
D15	<p>᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ</p>	<p>TÖRTYiGiRMİ: YaŞIMKA: TaRDUŞ: BODuN: ÜZE: ŞaD: OLUrTİM: eÇİM: KaGaN: BİRLE: İLGeRÜ: YaŞIL: ÖGüz: ŞaNTUD: YaZiKA: TeGİ: SÜLeDiMiZ: KURıGaRU: TeMiR: KaPiGKA: TeGİ: SÜLeDiMiZ: KÖGMeN: aŞA: KIRKIZ: YİRİDE: TeGİ: SÜLeDiMiZ: KaMaGi: BIŞOTuZ: SÜLeDiMiZ: ÜÇYiGiRMİ: SÜDüŞDüMiZ: İLLiGiG: İLSiReTDiMiZ: KaGaNLIĞiG: KaGaNsıRaTDiMiZ: TİZLiGiG:</p>	<p>Dört yirmi yaşında Tarduş bodunu üzerine şad oturdum. Eçüm kağan ile ileri Yeşil Ögüz Şantung ovasına değin süledik. Geride Demir Kapı'ya değin süledik. Kögmeni aşır Kırgız yerine değin süledik. Kamağı Beş otuz [defa] süledik. Üç yirmi [defa] süngüşdük. İliyi ilsirettik , Kağanlıyı kağansıratmış. Dizliyi</p>
D16	<p>᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ</p>	<p>SÖKüRTüMiZ: BaŞLIĞiG: YÜKÜNDÜRTüMiZ: TÜRGiŞ: KaGaN: TÜRÜKüM: BUDuNİM: eRTİ: BİLMEDÜKiN: ÜÇÜN: BİZiDE: YaDıLDUKIN: YaZINDUKIN: ÜÇÜN: KaGaNİ: ÖLTİ: BUYRUKİ: BeGLERİ: YİME: ÖLTİ: ON: OK: BODuN: eMGeK: KÖRTİ: eÇÜMiZ: aPAMıZ: TUTMIŞ: YİR: SUB: İDiSiZ: KaLMAZUN: TİYİN: aZ: BODuNiG: İTİP: YaRaTİP: ---: BarS: BeG:</p>	<p>çöktürdük, başlıyı yükündürdük. Türgiş kağanı Türk'üm bodunum idi. Bilemediği için, bize yanıldığı, yazıldığı için kağanı öldü. Buyruğu, beğleri yine öldü. On Ok bodunu emek gördü. eçümüzün apamızın tutmuş [olduğu] yer su ıssız kalmasın diye Az bodunu eğitip, yaratıp ---- Bars Beğ</p>
D17	<p>᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ ᠊ᠶ᠋ᠶ᠋ᠨᠢ</p>	<p>eRTİ: KaGaN: aTiG: BUNDA: BİZ: BİRTİMİZ: SİDiLİM: KONÇuYUG: BİRTİMİZ: ÖZİ: YaZINDI: KaGaNİ: ÖLTİ: BODuNi: KÜD: KUL: BOLDİ: KÖGMeN: YİR: SUB: İDiSiZ: KaLMAZUN: TİYİN: aZ: KIRKIZ: BODuNiG: İTİP: İTİP: YaRaTİP: KeLTİMİZ: SÜDüŞDüMİZ: ---: İLİN: YaNA: BİRTİMİZ: İLGeRÜ: KaDIRKaN: YİŞİG: aŞA: BODuNiG: aNÇa: KONDURTuMiZ: aNÇa: İTDiMiZ: KURıGaRU:</p>	<p>idi. Kağan adını bundan biz verdik. Singilim Konçuyu verdik. Özü yazındı, kağanı öldü. bodunu küng, kul oldu. Kögmen yeri, suyu ıssız kalmasın diye az Kırgız bodunu eğitip, eğitip, yaratıp geldik. Süngüşdük. ---- ilini yana verdik. ileri Kadirkan Yış'ı aşır bodunu anca kondurduk, anca eğittik. geride</p>

D24	<p>:4YIT :JXEEY :4YIT :MITH :YQN :YJ>> :H :HJ>> :HYTH :MITH :EY :JYJYH :MITH :HNYD :MITH :H :J>H :JYJYH :JYD :JYEEY :HY :HYH :JY> :J>J :YJ>> :J>J :XYNI :J :J>J :HNYHJY :HJ>> :HNY> :JY>> :JYD :JYEEY :HJ :J> :J :HJY :HJY> :J> :J> :J></p>	<p>aZ: BODuNuG: ÖKÜŞ: KILTIM: IGA: iLLiGDE: IGA: KaGaNLiGDA: YIG: KILDIM: TÖRT: BULuDdAKI: KaGaNLiGDA: KOP: BaZ: KILDIM: YaGıSIZ: KILDIM: KOP: MaDA: KÖRTI: YITI: YeGIRMI: YaŞIMA: TaDUT: TaPA: SÜLeDIM: TaDUT: BODuNuG: BOZDuM: OGLIN: YOTuZIN: YILKISIN: BaRıMIN: aNDA: aLTIM: SeKIZ: YeGIRMI: YaŞIMA: aLTI: ÇUB: SOGDaK:</p>	<p>Az bodunu öküş kıldım. İğar illiden, iğar kağanlıdan yeğ kıldım. Dört bolungdaki kağanlıkları da hep baz kıldım, [Türk'ü] yağsız kıldım. Hep bana gördü[ler]. Yedi yirmi yaşında Tangut tapa süledim. Tangut bodunu bozdum. Oğlunu, yutuzunu, yılıksını varını anda aldım. Sekiz Yirmi yaşında Altı Çub Soğdak</p>
D25	<p>:LYJ> :JY>> :J> :YJ>> :XYNI :J :J> :J> :HYH :NI :HJ> :J> :J> :J> :JY> :J> :J> :J> :JY> :JY> :J>> :JY> :J> :J> :JY> :JY> ---- :---- :XYNI :HNY :HJ> :HYH :HYH :H> :J> :HNYH :NY :HJ> :HJ> :H :LYJ> :JY></p>	<p>TaPA: SÜLeDIM: BODuNuG: aNDA: BOZDuM: TaBGAÇ: OD: TUTUK: BiŞ: TÜMeN: SÜ: KeLTİ: IDUK: BaŞDA: SÜDüŞDÜM: OL: SÜG: aNDA: YOK: KILDIM: YIGIRMI: YaŞIMA: BaSMIL: IDIKUT: OGuŞuM: BODuN: eRTI: aRKıŞ: IDMaZ: TIYIN: SÜLeDIM: K----: ---T: İÇGeRTIM: KaLıDIN: BiRÜ: KeLÜRTÜM: İKİ: OTuZ: YaŞIMA: TaBGAÇ:</p>	<p>tapa süledim. bodunu anda bozdum. Tabgaç Ong paşa beş tümen sü [ile] geldi. Iduk Baş'da süngüştüm. O sü'yü anda yok kıldım. Yirmi yaşında, Basmil İlduk oğuşum boyum idi, arkış idmez diye süledim. ---- içgerttim kalingını beri getirdim. iki Otuz yaşında Tabgaç</p>
D26	<p>:NI :HJ> :HJ> :HNY :J> :XYNI :J :J> :J> :HJ> :J> :HNY :XYNI :JY> :JY> :HNY :J>> :J> :JY> :J> :XYNI :J :J> :J> :J> :J> :JY> :H :JY> :HNY :XYNI :JY> :H> :J> :HJ> ---- :J> :YJ>> :J> :J> :XYNI :J :J> :HNY :JY></p>	<p>TaPA: SÜLeDIM: ÇAÇA: SEDÜN: SeKIZ: TÜMeN: SÜ: BİRLE: SÜDüŞDÜM: SÜSİN: aNDA: ÖLÜRTÜM: aLTI: OTuZ: YaŞIMA: ÇIK: BODuN: KIRKIZ: BİRLE: YaGI: BOLTİ: KeM: KeÇE: ÇIK: TaPA: SÜLeDIM: ÖRPeNTE: SÜDüŞDÜM: SÜSİN: SaNÇDİM: aZ: BODuNuG: aLTIM: ---- iLGeRTIM: YITI: OTuZ: YaŞIMA: KIRKIZ: TaPA: SÜLeDIM: SÜDüG: BaTıMI:</p>	<p>tapa süledim. Çaça Sengün sekiz Tümen sü ile süngüştüm, süsünü anda öldürdüm. Altı otuz yaşında Çik bodunu Kırgız ile [birleşip bize] yağı oldu. Kem [Irmağını] geçip Çik tapa süledim. Örpen'de süngüştüm, süsünü sançtıma az bodunu aldım. ----ilgertdim yedi otuz yaşında Kırgız tapa süledim. süngü batımı [derinlikte]</p>
D27	<p>:JY>> :JY> :JY> :HJ> :HJ> :HYH :HJ> :JY> :JY> :YJ>> :HNY :HJ> :XYNI :JY> :JY> :JY> :JY> :JY> :J> :J> :J> :HJ> :HJ> :J> :HJ> :HY :JY :JY> :J> :J> :JY> :JY> :YJ>> :JY> :JY>> :HY :JY> :J> :J> :NI :J> :JY></p>	<p>KaRıG: SÖKüPeN: KÖGMeN: YIŞIG: TOGA: YORIP: KIRKIZ: BODuNuG: UDA: BaSDİM: KaGaNIN: BİRLE: SODA: YIŞDA: SÜDüŞDÜM: KaGaNIN: ÖLÜRTÜM: İLİN: aNDA: aLTIM: LO: YILKA: TÜRGİŞ: TaPA: aLTUN: YIŞIG: aŞA: İRTİŞ: ÖGÜZÜG: KeÇE: YORIDIM: TÜRGİŞ: BODuNuG: UDA: BaSDİM: TÜRGİŞ: KaGaN: SÜSİ: OTÇA: BORÇA: KeLTİ:</p>	<p>karı söküp, Kögmen Yiş'i doğa yürüyüp Kırgız bodunu uykuda bastım. Kağanı ile Songa Yiş'da süngüştüm, kağanını öldürdüm, ilini anda aldım. O yılda Türgiş tapa Altun Yiş'i aşır, İrtiş Öğüzünü geçip yürüdüm. Türgiş bodunu uykuda bastım. Türgiş kağanının sü'si ateşce, boraca [üstümüze] geldi.</p>
D28	<p>:HJ> :HJ> :HJ> :XYNI :JY> :JY> :H> :J> :J> :HJ> :HJ> :J> :HJ> :J> :J> :XYNI :J :J> :J> :J> :J> :HJ> :J> :HJ> :HJ> :J> :J> :HJ> :J> :J> :J> :J> :HY :JY> :J> :J> :NI :J> :J> :J> :HJ> :HJ> :J> :J> :J> :J></p>	<p>BOLÇUDA: SÜDüŞDüMüZ: KaGaNIN: YaBGUSIN: ŞADIN: aNDA: ÖLÜRTÜM: İLİN: aNDA: aLTIM: OTuZ: YaŞIMA: BiŞ: BaLıK: TaPA: SÜLeDIM: aLTI: YOLI: SÜDüŞDÜM: ----: SÜSİN: KOP: ÖLÜRTÜM: BiŞ: BaLıK: İÇReKİNE: KİŞİTİN: ----ÜK: YOK: ÜÇÜN: KİŞİ: BaLıKDA: MADA: OKIGLI: KeLTİ: BiŞ: BaLıK: aNI: ÜÇÜN: OZDI: OTuZ: aRTUKI:</p>	<p>Bolçu'da süngüştük. Kağanını, yabgusunu, şadını, anda öldürdüm. İlini anda aldım. Otuz yaşında Beş Balık tapa süledim. Altı yol süngüştüm. ----sü'sünü hep öldürdüm. Beş Balık içinde [çok] kişi ---- yok [olacağı] için, kişi[ler] Balıktan bana akıla geldi. Beş Balık onun için kurtuldu. Otuz artı</p>
D29	<p>:YNY :HJ> :JY> :JY> :JY> :JY> :J> :J> :J> :J> :JY> :JY> :HJ> :YJ>> :JY> :XYNI :JY> :----XNY---- :JY> :JY> :J> :J> :J> :HY :JY> :JY> :JY> :JY> :HY :JY> :HJ> :JY> :J> :JY> :---- :JY> :HJ> :HJ> :JY> :JY></p>	<p>BİR: YAŞIMA: KARLUK: BODuN: BUDSUZ: ERÜR: BARUR: ERKLİ: YAGI: BOLDI: TAMAG: IDUK: BAŞDA: SÜDÜŞDÜM: KARLUK: BODUNUG: ÖLÜRTÜM: aNDA: ALTIM: ----DIM: BASMIL: KARA: ----DÜD----: KARLUK: BODUN: TİRİLİP: KELTİ: SANÇTIM: ÖLÜRTÜM: TOKUZ: OGUZ: MENİD: BODUNUM: ERTİ: TEDRİ: YİR: BULGAKIN: ÜÇÜN: ÖDİDE: ----:</p>	<p>bir yaşında Karluk bodunu bungsuz erir, varır, erkli yağı oldu. Tamag Iduk Baş'da süngüştüm. Karluk bodunu öldürdüm, anda aldım, ----dim Basmil kara ----düd---- Karluk bodunu dirilip geldi. Sançtım, öldürdüm. Dokuz Oğuz benim bodunum idi. Tanrı yer bulandığı için, ödüne ----</p>

D30	:ΥΓΑ : ΓΜΔΔ : ΓΥΔ : ΗΛΝ : ΕΧΕΗ : ΓΗΝΥ : ΓΥΓΙ : Γ : ΦΧΥΓΙΝΙ : ΓΔΔ : ΗΥΝΗ : ΓΗΙΓΔ : ΕΠΕΝ : ΓΥΥ>Φ : ΦΧΥΓΙΝΙ : ΓΔΔΙΔ : >Υ>Φ : ΓΔ>ΥΦ⊙ : Γ⊙ΓΓ : ---- : ΓΙΝΙ : ΓΑΓ : ΓΗΠΠΥ : ΔΛΝ : ΦΔΓ : ΗΠΥΓ : ΦΔΔΥ : ΗΓΙΝΙ : ΦΧΥΓΙΝΙ : ΗΔΔ : ΔΔ>Δ : ΕΥΠΗ : ΦΧΥΓΙΝΙ : Γ⊙ΓΥΔ : Υ>Δ : ΗΙΔΔ : ΓΦΥΦΗ	KÜNİ: TeGDÜK: ÜÇÜN: YaGI: BOLDI: BİR: YILKA: TÖRT: YOLI: SÜDÜŞDÜM: eD: İLKİ: TOGU: BaLiKDA: SÜDÜŞDÜM: TOGLA: ÖGüzÜG: YÜZÜTİ: KeÇİP: SÜSİ: ----: iKİNTİ: aNDıRGUDA: SÜDÜŞDÜM: SÜSİN: SaNÇDİM: İLİN: aLTİM: ÜÇÜNÇ: ÇUŞ: BaŞINDA: SÜDÜŞDÜM: TÜRK: BODuN: aDaK: KaMŞaTı: YaBLaK:	kin değdiği için [bize] yağı oldu. Bir yılı dört yol süngüştüm. En ilki Toğu Balık'ta süngüştüm. Toğla Özüğünü yüzüp geçip sü'si ----. İkinci Andırgu'da süngüştüm, sü'sünü sançtim, ilini aldım. Üçüncü Çuş Başı'nda süngüştüm. Türk bodunu ayak kamşattı. yavlak
D31	: ΗΓΙΝΙ : ΓΦΕΥΓ : ΓΦΔ : ΓΗ> : ΓΧΥ : ΓΑΔΔΔΔ : Γ⊙ : ΓΗΥΠΠΗ : Γ⊙ : ΓΑΗΥΠ : ΥΓΠ : ΦΦΥ : ΓΥ>Φ : ΥΥΥ> : ΥΥΓ : ΓΦ>ΥΥΓΙΝΥ : ΓΥΥ>Φ : ΔΗΥΠΠΗ : ΦΦΓΔ>Φ : ΓΥΕ : Γ⊙ΓΥ>Δ : ΗΕΓΗ : ΦΔΔΥ : Γ⊙ : ΗΓΙΝΙ : ΦΧΥΓΙΝΙ : ΓΔΔΠΠΗ : Γ⊙ΕΠ : ΓΦΥΔ : ΗΥΠΗ : ---- : ---- : ΦΥΔ : ---- : ΦΔΔΓΥΔΔ : ΓΜΔΔ : Δ>Δ : ΓΔΔΔΔΥΥΥΓ : ΔΥΥ>Δ : ΓΥΦ : ΓΗΠ	BOLTaÇI: eRTİ: UZA: YaYNA: KeLiGME: SÜSİN: aGiTİM: ÖKÜŞ: ÖLTeÇİ: aNDA: TIRILDI: aNDA: TODRA: YILPaGUTİ: BİR: OGUSuG: TODA: TİGİN: YOGİNDA: eGİRE: TOKIDİM: TÖRTÜNÇ: eZGİNİTİ: KaDIZDA: SÜDÜŞDÜM: SÜSİN: aNDA: SaNÇDİM: YaBRITDİM: --- BaRıM----: ---: KIRK: YaŞıMA: aMGİ: KURGaN: KIŞLaDUKDA: YUT: BOLDI: YaZıDA:	olacak idi. Uzanıp yayılıp gelen erini ağıttım öküş [kişi] ölecekti anda dirildi, anda Tongra Yılpagut'un bir oğuşu[nu] Tonga Tigin yuğunda eğirip dokudum. Dördüncü Ezginti KadıZ'da süngüştüm. sü'sünü anda sançtim, yıprattım. ----barım---- ---- Kırk yaşımda Amgı Kurgan'da kışladığımızda yut oldu. Yazına
D32	: ΓΗΥ : ΥΦΔΥΦ : ΓΙ : ΓΥΥΓ : ΦΧΥΠ : ΓΠΦ : ΗΥ> : ΓΥΔ : ΓΙΝΙ : ΗΥ> : ΔΝ : ΓΗΥ : ΓΧΧ : ΓΙ : ΗΠΥ : ΓΗΥΓ : ΓΥΥΓ : ΓΗΓ : ΓΜΔΔ : ΗΔΔ : ΥΦΔΔ : ΓΗΥΓ : ΥΠΠ : ΓΔΔΔ : ΓΥΥ>Δ : ΥΠΥΔ : ΕΧ : ΓΙΝΙ : ΥΠΠ : ΗΔΔ : ΗΦΗΥ : Η : ΗΠΥ : ΓΗΥΓ : ΓΥΕΥΓΙΝΙ : ΓΙΝΙ : ΔΠΥ : ΓΥΥΓ : ---- : ΓΥΔ : Δ---- : Η>Υ> : ΗΦΗΥ : ΦΔΔΥ : Γ⊙ : ΗΛΝ : ΕΗΥΓΑ	OGUZ: TaPA: SÜLeDİM: İLKİ: SÜ: TaŞIKMIŞ: eRTİ: İKİN: SÜ: eBDE: eRTİ: ÜÇ: OGUZ: SÜSİ: BaSA: KeLTİ: YaDaG: YaBIZ: BOLDI: TİP: aLiGaLi: KeLTİ: SİDaR: SÜSİ: eBiG: BaRKIG: YOLİGaLi: BaRDI: SİDaR: SÜSİ: SÜDÜŞGeLi: KeLTİ: BİZ: aZ: eRTİMİZ: YaBIZ: eRTİMİZ: OGUZ: ----T: YaGI: --- -: TeDRİ: KÜÇ: BIRTÜK: ÜÇÜN: aNDA: SaNÇDİM:	Oğuz tapa süledim. İlk sü taşımış idi. İkinci sü evde idi. Üç Oğuz sü'si basıp geldi. Yaya, yavuz oldu deyip algalı geldi. singlar sü'si evi barkı yağmalamaya vardı. singlar sü'si süngüşmeye geldi. Biz az idik, yavuz idik. Oğuz ----t yağı ---- Tanrı güç verdiği için anda sançtim.
D33	: Δ⊙ΥΠΗ : ΗΦ : ΗΛΝ : ΔΔΗΙΥΔ : ΓΥΥΓ : ΦΦΔΔ : ΗΦ : ΔΥ : ΥΦ>ΥΠΗ : ΔΔ>Δ : ΕΥΠΗ : ΗΛΝ : ΕΥΠΗ : ΥΥ>ΥΠΗ : >ΔΥΔ : ΔΔ>Δ : ΠΕΥΠΠ : ΓΗΥ : ΓΑΜΔΔ : ΔΔ : ΓΗΥ : ΓΑΗΥΠ : ΔΔ>Δ - : ΓΥΥΓ : ΓΔ : ΓΔΥ : ΓΔ : ΔΔ>Δ : ΥΥΕΧ : ΕΥΠΗ : ΗΠΠ>ΦΓ : ---- : ---- : ΔΔ>Δ : ΗΥ> : ---- : ΦΧΥΠ : ΗΥΠΗ	YaYNIĞıM: TeDRİ: YaRLuKaDUK: ÜÇÜN: MeN: KaZGaNDUK: ÜÇÜN: TÜRK: BODuN: KaZGaNMİŞ: eRİNÇ: MeN: İNİLİGÜ: BUNÇA: BaŞLaYU: KaZGaNMaSAR: TÜRK: BODuN: ÖLTeÇİ: eRTİ: YOK: BOLTaÇI: eRTİ: TÜRK: BeGLeR: BODuN: aNÇA: SaKıNıD: aNÇA: BİLİD: ----: OGUZ: BODuN: ----D----: ----: IDMaYIN: TİYİN: SÜLeDİM:	yaydım. Tanrı yarlıkadığı için ben kazandığım için Türk bodunu kazanmış erinç Ben inimle bunca başlayıp kazanmasam Türk bodunu ölecek idi, yok olacak idi. Türk beğleri, bodunu anca sakının, anca bilin. ---- Oğuz bodunu ----d---- ---- idmesin diye süledim.
D34	: ΗΔΔ : ΔΔ>Δ : ΗΥ> : ΦΦΗ>Δ : ΗΠΗΥΔ : ΗΠΥ : ΓΓ : ΓΔ>Υ : ΓΗΥΓ : ΓΥΥΠΠΗ : ΓΥΥΠΥ : ΥΦΦ : ΗΥΥ : ΦΦΗ>Δ : ΗΓΙΝΙ : ΦΧΥΓΙΝΙ : ΥΠΠ : ΥΥ> : ΔΔΗΙΥΔ : ΓΥΥΓ : ---- : ΓΥΠΗ : ΓΔ : ΦΔΔ : Γ⊙ : Δ---- : ΓΦΥΔ : ΔΝ : ΓΔΔΥ : ΗΦ : ΗΦ : ΗΛΝ : ---- : ΔΠΥ : ΕΥΠ : ΗΠ : ΕΙΧΠ : ΓΗΥ	eBİN: BaRKIN: BOZDuM: OGUZ: BODuN: TOKUZ: TaTaR: BİRLE: TİRİLİP: KeLTİ: aGUDA: İKİ: ULUG: SÜDÜŞ: SÜDÜŞDÜM: SÜSİN: BOZDuM: İLİN: aNDA: aLTİM: aNÇA: KaZGaNıP: ----: TeDRİ: YaRLuKaDUK: ÜÇÜN: MeN: OTUZ: aRTUKI: ÜÇ: YaŞıMA: ----UK: eRTİ: ÖDSİG: ÖT: ÜLÜG: KÜÇ: ----:	Evini, barkını bozdum. Oğuz bodunu Dokuz Tatar ile dirilip geldi. Ağu'da iki ulu süngüş süngüştüm, sü'sünü bozdum, ilini anda aldım. Anca kazanıp ---- Tanrı yarlıkadığı için ben otuz artı üç yaşımda ----uk idi. Ödde öğüt, ülü güç ----
D35	: ΓΥΥΓ : ΓΗΠ : ΓΔΔΔ : ΓΥ>ΥΓ : Γ : ΥΦΧΕΓ : ΓΦ>Δ : ΔΥΗ : ΦΠΥ : ---- : Δ>Υ : ΓΥ : ΔΠΠ : ΗΥΥ : ΔΔ>Δ : ΗΥ> : Η>ΔΔ : ΔΥ : ΓΔ>ΔΔΠ : ---- : ΔΥΔΔ : ΓΔΔΔ : >ΥΠΥΥΔΔ : ΓΠΠ : ΗΠΠ>> : ΗΥΧΕΓ : ΓΗΥΓ : ΓΧΥΥ : ΔΔ : ---- : ΔΔ>Δ : ---- : ΔΔ>Δ : ---- : ΓΔΥ : ΗΥΠΗ	İGiDMİŞ: aLP: KaGaNıDA: YaDİLDI: ÜZE: TeDRİ: IDUK: YiR: SUB: ----: eÇİM: KaGaN: KUTİ: TaPKILMaDİ: eRİNÇ: TOKUZ: OGUZ: BODuN: YiRİN: SUBİN: İDİP: TaBGaÇGaRU: BaRDI: TaBGaÇ : ----: BODuN: ----: BU: YiRDE: KeLTİ: İGiDeYİN: TİYİN: SaKıNıP: ----: BODuN: ----:	yedirmiş [olan] alp kağanına yanıldı. Üstte Tanrı, iduk yer, su ---- eçüm kağanın kutunu tapılmadı erinç. Dokuz Oğuz bodunu, yerini, suyunu koyup Tabgaça Vardı. Tabgaç ---- bodunu ---- bu yerde geldi. iğideyim diye sakınıp ---- bodunu ----
D36	: ΓΙΝΥ : ΓΦ : ΓΔΔΥΔΔ : ΓΥΥΠΥ : ---- : ΔΔΔΔ : ΓΜΔΔ : Υ>Δ : ΓΥ> : ΓΧΥΥ : ΔΔ : ΓΜΔΔ : ΔΔ : ΕΥΠΗ : ΗΛΝ : ΦΔΔΥΔΔ : ΔΥΗ : ΦΠΠ : ΗΦ : ΕΠΠΠΗ : ΕΥΠ : ΦΦ>ΠΗ : ---- : Π---- : Υ>Δ>Δ : ---- : Γ : ΓΥΠΠΗ---- : ---- : ΦΠ : Φ>ΥΠΗ : ΓΧΕΥ	YaZUKLaT----: BİRİYE: TaBGaÇDA: aTI: KÜSİ: YOK: BOLDI: BU: YİRDE: MaĐA: KUR: BOLDI: MeN: ÖZÜM: KaGaN: OLUrTUKuM: ÜÇÜN: TÜRK: BODuNuG: ----Ü----: KILMaDİM: İLiG: TÖRÜG: YiGDİ: KaZGaNDİM: ID----: TİRİLİP: Yi----:	Yazlıklat ---- Beride Tabgaçda adı sanı yok oldu. Bu yerde bana kur oldu. Ben öz'üm kağan oturduğum için, Türk bodunu ----ü---- kılmadım. İli, töreyi iyice kazandım. ---- dirilip yi----

D37	<p>ᠰᠤᠳᠤᠰᠦᠳᠦᠮᠤ ᠰᠤᠰᠢᠨᠢ ᠰᠠᠨᠴᠢᠳᠢᠮᠤ ᠶᠢᠰᠢᠬᠤ ᠠᠭᠤᠳᠢ ᠤᠮᠤᠮᠤᠨᠢ ᠰᠢᠯᠡᠳᠢᠮᠤ ᠶᠣᠷᠢᠯᠢᠮᠤᠨᠢ ᠶᠣᠷᠢᠮᠤᠨᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠶᠢᠰᠢᠬᠤ ᠠᠭᠤᠳᠢ ᠤᠮᠤᠮᠤᠨᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠶᠢᠰᠢᠬᠤ ᠠᠭᠤᠳᠢ ᠤᠮᠤᠮᠤᠨᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠶᠢᠰᠢᠬᠤ ᠠᠭᠤᠳᠢ ᠤᠮᠤᠮᠤᠨᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠶᠢᠰᠢᠬᠤ ᠠᠭᠤᠳᠢ ᠤᠮᠤᠮᠤᠨᠢ</p>	<p>aNDA: SÜDüŞDüM: SÜSİN: SaNÇDıM: İÇiKiGME: İÇiKDİ: BODuN: BOLDI: ÖLÜGME: ÖLTİ: SeLeDE: KODI: YORıPaN: KaRGaN: KISILTA: eBİN: BaRKIN: aNDA: BOZDuM: ---: YıŞKA: aGDI: UYGUR: iLTeBeR: YÜZÇE: eRiG: iLGeRÜ: TeZiP: BaRDI: ---:</p>	<p>anda süngüşdüm, sü'sünü sançtım, içiken içikti boy oldu, ölen öldü. Selenge'den koyı yürüyüp Kargan kısılda evini, barkını anda bozdu. - --- Yış'a ağdı Uygur ilbaşısı yüzce erle ileri tezip vardı. ---</p>
D38	<p>ᠲᠢ ᠲᠦᠷᠦᠬᠤ ᠪᠣᠳᠤᠨ ᠠᠴᠢ ᠡᠷᠲᠢ ᠣᠯᠢ ᠶᠢᠯᠦᠬᠢᠭᠢ ᠠᠯᠢᠫᠢᠷᠢ ᠶᠢᠭᠢᠲᠢᠮᠤ ᠣᠲᠤᠵᠢ ᠠᠷᠲᠤᠬᠢᠯᠢ ᠲᠣᠷᠲᠢ ᠶᠠᠰᠢᠮᠤ ᠣᠭᠤᠵᠢ ᠲᠡᠵᠢᠫᠢᠷᠢ ᠲᠠᠪᠭᠠᠴᠠᠬᠤ ᠬᠢᠷᠲᠢ ᠢᠬᠦᠨᠤᠫᠤᠫᠤ ᠰᠦᠯᠡᠳᠢᠮᠤ ᠰᠤᠬᠤᠨᠢ ᠠᠨᠳᠢ ᠠᠯᠲᠢᠮᠤ ᠢᠬᠢᠯᠢᠨᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠠᠨᠳᠢ ᠠᠯᠲᠢᠮᠤ ᠢᠬᠢᠯᠢᠨᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠠᠨᠳᠢ ᠠᠯᠲᠢᠮᠤ ᠢᠬᠢᠯᠢᠨᠢ</p>	<p>---Tİ: TÜRK: BODuN: AÇ: eRTİ: OL: YILKIG: aLiP: İGiTiM: OTuZ: aRTUKI: TÖRT: YaŞıMA: OGuz: TeZiP: TaBGaÇKA: KİRTİ: ÖKünÜP: SÜLeDiM: SUKuN: ---: OGLIN: YOTuZIN: aNDA: aLTiM: iKi: iLTeBeRLiG: BODuN: ---:</p>	<p>---ti. Türk bodunu aç idi. O yılıkyı alıp yedirdim. Otuz artı dört yaşında Oğuz tezip Tabgaça girdi. Ökünüp süledim. Soyunu, ---, oğlunu, yotuzunu anda aldım. İki ilteberli boylar ---</p>
D39	<p>ᠲᠠᠲᠠᠪᠢ ᠪᠣᠳᠤᠨ ᠲᠠᠪᠭᠠᠴᠢ ᠬᠠᠭᠠᠨᠬᠠ ᠬᠣᠷᠲᠢ ᠶᠠᠯᠠᠪᠠᠴᠢ ᠡᠳᠬᠦ ᠰᠠᠪᠢ ᠣᠲᠤᠭᠢ ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠵᠢ ᠲᠢᠶᠢᠨᠢ ᠶᠠᠶᠢᠨᠢ ᠰᠦᠯᠡᠳᠢᠮᠤ ᠪᠣᠨᠤᠳᠤᠭᠢ ᠠᠨᠳᠢ ᠪᠣᠵᠤᠮᠤ ᠶᠢᠯᠦᠬᠢᠰᠢᠨᠢ ᠠᠨᠳᠢ ᠰᠦᠰᠢᠯᠢ ᠲᠢᠷᠢᠯᠢᠫᠢᠷᠢ ᠬᠡᠯᠲᠢ ᠬᠠᠳᠢᠷᠦᠬᠠᠨᠢ ᠶᠢᠰᠢᠳᠠ ᠬᠣᠨᠠᠨᠠᠨᠢ</p>	<p>TaTaBl: BODuN: TaBGaÇ: KaGaNKA: KÖRTİ: YaLaBaÇI: eDGÜ: SaBl: ÖTüGi: KeLMeZ: TİYİN: YaYİN: SÜLeDiM: BONuDuG: aNDA: BOZDuM: YILKISIN: ---: SÜSİ: TİRiLiP: KeLTİ: KaDIRKaN: YIŞDA: KON---</p>	<p>Tatabı bodunu, Tabgaç kağanına gördü, yalabaçı iyi savı, ötüğü gelmez diye yazın süledim. bodunu anda bozdu, yılıkısını --- sü'si dirilip geldi, Kadırcan Yış'da kon---</p>
D40	<p>ᠭᠠᠬᠢᠭᠢᠨᠠ ᠶᠢᠷᠢᠳᠡᠷᠦ ᠰᠤᠪᠢᠳᠠᠷᠤ ᠬᠣᠨᠲᠢ ᠪᠢᠷᠢᠶᠡ ᠬᠠᠷᠯᠤᠬᠤ ᠪᠣᠳᠤᠨᠢ ᠲᠠᠫᠤ ᠰᠦᠯᠡ ᠲᠢᠫᠤ ᠲᠤᠳᠤᠨᠢ ᠶᠠᠮᠲᠠᠷᠢᠭᠢ ᠢᠲᠢᠮᠤ ᠪᠠᠷᠲᠢ ᠠᠨᠢ ᠬᠠᠷᠯᠤᠬᠤ ᠢᠯᠡᠲᠡᠪᠡᠷᠢ ᠶᠣᠬᠤ ᠪᠣᠯᠮᠢᠰᠢ ᠢᠨᠢᠰᠢ ᠪᠢᠷᠢ ᠬᠣᠷᠭᠠᠨᠬᠠ ᠠᠨᠢ</p>	<p>---GaKıDA: YIRiDeRÜ: SUBiDaRU: KONTI: BİRİYE: KaRLuK: BODuN: TaPA: SÜLE: TİP: TUDuN: YaMTaRiG: İTiM: BaRDI: ---: KaRLuK: iLTeBeR: YoK: BOLMıŞ: İNiSi: BİR: KORGaNKA: ---:</p>	<p>---gakinga, yerine suyuna kondu. Beride Karluk bodunu tapa süle deyip Tudun Yamtar'ı ittim, vardı. --- - Karluk ilteberi yok olmuş, ini'si bir kurgana ---</p>
D41	<p>ᠠᠷᠠᠬᠢᠰᠢ ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠳᠢ ᠠᠨᠢ ᠠᠶᠨᠢᠲᠠᠶᠢᠨᠢ ᠲᠢᠫᠤ ᠰᠦᠯᠡᠳᠢᠮᠤ ᠬᠣᠷᠢᠭᠤ ᠢᠬᠢ ᠤᠴᠢ ᠬᠢᠰᠢᠯᠦᠭᠡᠨᠢ ᠲᠡᠵᠢᠫᠢᠷᠢ ᠪᠠᠷᠲᠢ ᠬᠠᠷᠠ: BODuN: KaGaNiM: KeLTİ: TİP: ÖGDİ: ---KA: AT: BİRTiM: KİÇiG: aTLiG---</p>	<p>---: aRKıŞI: KeLMeDi: aNI: aYNiTaYiN: TİP: SÜLeDiM: KORıGU: iKi: ÜÇ: KİŞiLGeN: TeZiP: BaRDI: KaRA: BODuN: KaGaNiM: KeLTİ: TİP: ÖGDİ: ---KA: AT: BİRTiM: KİÇiG: aTLiG---</p>	<p>--- arkışı gelmedi. Onu anyıtayım deyip süledim. Kuruğu iki üç kişiyle tezip vardı. Kara bodunu Kağanım geldi deyip [beni] övdü. ---ka ad verdim. Küçük adlı---</p>
GD1	<p>ᠬᠣᠭᠤ ᠣᠩᠭᠦ ᠶᠣᠭᠤᠷᠦᠫᠤ ᠰᠦ ᠶᠣᠷᠦᠲᠦᠫᠤ ᠳᠦᠨᠢᠯᠦ ᠭᠦᠨᠢᠯᠦ ᠶᠡᠳᠢ ᠣᠳᠦᠰᠲᠡ ᠰᠤᠰᠤᠵᠤ ᠭᠡᠴᠲᠢᠮᠤ ᠴᠣᠷᠠᠬᠠᠬᠤ ᠲᠡᠭᠢᠫᠤ ᠶᠤᠯᠢᠭᠴᠢ ᠡᠷᠢᠭᠢ ᠬᠢ ᠪᠡᠰᠢ ᠬᠡᠴᠢᠨᠬᠡ ᠲᠡᠭᠢ</p>	<p>---KÖK: ÖDÜG: YOGURU: SÜ: YORiP: TÜNLİ: KÜNLi: YİTi: ÖDÜŞKE: SUBSuZ: KeÇDiM: ÇORaKKA: TeGiP: YULiGÇi: eRiG: K- ---BeS: KeÇiNKE: TeGi: ---:</p>	<p>---Kök Öng'ü yoğurup sü yürütüp dñnlü gñnlü yedi ödüşte Susuz'a geçtim. Çorak'a değip yulıgçı eri k--- -bes Keçin'e değin ---</p>
G1	<p>ᠲᠠᠪᠭᠠᠴᠢ ᠠᠲᠢ ᠰᠦᠰᠢ ᠪᠢᠷᠢ ᠲᠦᠮᠡᠨᠢ ᠠᠷᠲᠤᠬᠢᠯᠢ ᠶᠢᠲᠢ ᠪᠢᠳᠢ ᠰᠦᠭᠢᠯᠢ ᠢᠬᠢ ᠬᠦᠨᠢ ᠣᠯᠦᠷᠲᠦᠮᠤ ᠶᠣᠳᠤᠭᠢ ᠰᠦᠰᠢᠨᠢ ᠢᠬᠢᠨᠲᠢ ᠬᠦᠨᠢ ᠬᠣᠨᠢ ᠣᠯᠦᠷᠲᠦᠮᠤ ᠪᠢᠶᠢ ᠬᠡᠯᠢᠫᠢᠷᠢ ᠪᠠᠷᠲᠢ</p>	<p>---: TaBGaÇ: aTLiG: SÜSİ: BİR: TÜMeN: aRTUKI: YİTi: BİD: SÜG: İLKİ: KÜN: ÖLÜRTÜM: YODaG: SÜSİN: İKİNTİ: KÜN: KOP: ÖLÜRTÜM: Bİᠶᠢ ᠬᠡᠯᠢᠫᠢᠷᠢ ᠪᠠᠷᠲᠢ</p>	<p>--- Tabgaç atlı sü'si bir tümen artı yedi bin erini ilk gün öldürdüm. Yayasü'sünü ikinci gün hep öldürdüm. Bi--- gelip vard---</p>
G2	<p>ᠶᠣᠯᠢ ᠰᠦᠯᠡᠳᠢᠮᠤ ᠣᠲᠤᠵᠢ ᠠᠷᠲᠤᠬᠢᠯᠢ ᠰᠡᠬᠢᠵᠢ ᠶᠠᠰᠢᠮᠤ ᠬᠢᠰᠢᠨᠢ ᠬᠢᠲᠠᠶᠢᠨᠢ ᠲᠠᠫᠤ ᠰᠦᠯᠡᠳᠢᠮᠤ ᠠᠨᠳᠢ ᠣᠲᠤᠵᠢ ᠠᠷᠲᠤᠬᠢᠯᠢ ᠲᠣᠬᠤᠵᠢ ᠶᠠᠰᠢᠮᠤ ᠶᠠᠵᠢᠨᠢ ᠲᠠᠲᠠᠪᠢ ᠲᠠᠫᠤ ᠰᠦᠯᠡᠳᠢᠮᠤ</p>	<p>---: YOLI: SÜLeDiM: OTuZ: aRTUKI: SeKiZ: YaŞıMA: KİŞİN: KİTaYN: TaPA: SÜLeDiM: ---: OTuZ: aRTUKI: TOKuZ: YaŞıMA: YaZiN: TaTaBl: TaPA: SÜLeDiM:</p>	<p>--- yol süledim. Otuz artı sekiz yaşında kışın Kıtay tapa süledim. -- -- Otuz artı dokuz yaşında yazın Tatabı tapa süledim.</p>
G3	<p>ᠪᠡᠨ ᠣᠯᠦᠳᠦᠷᠲᠦᠮᠤ ᠣᠭᠢᠯᠢᠨᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠶᠢᠯᠦᠬᠢᠰᠢᠨᠢ ᠪᠠᠷᠢᠮᠢᠨᠢ ᠠᠷᠠᠬᠤ ᠬᠣᠨᠠᠨᠢ</p>	<p>---MeN: ÖLÜRTÜM: OGLIN: YOTuZIN: YILKıSIN: BaRıMiN: ---RA: KO---</p>	<p>---ben öldürdüm. Oğlunu, yotuzunu, yılıkısını, varını ----ar ko--- -</p>
G4	<p>ᠪᠣᠳᠤᠨᠠ ᠠᠨᠳᠢ ᠶᠣᠲᠤᠵᠢᠨᠢ ᠶᠣᠬᠤ ᠬᠢᠯᠢᠳᠢᠮᠤ</p>	<p>BODuN---: --- YOTuZIN: YOK: KILDIM: ---:</p>	<p>bodunu, --- yotuzunu yok kıldım. --- -</p>
G5	<p>ᠶᠣᠷᠢ</p>	<p>YOR---</p>	<p>yor---</p>
G6	<p>ᠰᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠳᠦᠮᠤ ᠠᠨᠳᠢ ᠠᠵᠢᠨᠢ</p>	<p>SÜDüŞDüM: ---: ---ÜÇiN---</p>	<p>süngüşdüm. --- için ---</p>
G7	<p>ᠪᠢᠷᠲᠢᠮᠤ ᠠᠯᠫᠤ ᠡᠷᠢᠨᠢ ᠣᠯᠦᠷᠦᠫᠤ ᠪᠠᠯᠪᠠᠯᠢ ᠬᠢᠯᠤ ᠪᠢᠷᠲᠢᠮᠤ ᠡᠯᠢᠭᠢ ᠶᠠᠰᠢᠮᠤ ᠲᠠᠲᠠᠪᠢ ᠪᠣᠳᠤᠨᠢ ᠬᠢᠲᠠᠶᠢᠨᠳᠠ ᠠᠳᠦᠬᠢᠭᠢ ᠠᠨᠢ ᠬᠠᠨᠢ ᠲᠣᠳᠦᠬᠡᠷᠢ ᠲᠠᠭᠠᠬᠠ</p>	<p>BiRTiM: aLP: eRİN: ÖLÜRüP: BaLbaL: KILU: BiRTiM: eLiG: YaŞıMA: TaTaBl: BODuN: KİTaYNDA: aDKıG---: ---Ka---: TÖDüKeR: TaGKA:</p>	<p>verdim. Alp erini öldürüp balbal kılı verdim. Elli yaşında Tatabı bodunu Kıtaydan, ayrıldı ---ka--- Töngüker dağına</p>

K2	<p>:>4111>84> :#N7 :N'Y'Y'Y'X :N1H'Y'Y>8 :#N1H :14Y'Y'Y'Y :N1N118> :#N7 :14Y'Y'Y'Y>J :N18 :1>H :>8>> :17Y'Y'Y'Y :J@ :>4111>84> :188 :J> :8Xh1 :1>H :>8>> :J>>> :Y'Y'Y'Y :4Y'Y'Y'Y> :Y'Y'Y'Y :#FhH'N :>Y'Y'Y'Y :#D :Y'Y'Y'Y :JH1#D :1>@Y'Y'Y'Y :J> :1>J> :JhY'Y'Y'Y :8X8eH :e1N7 :JHD>J8 :8X'Y'Y'Y'Y :1eH :#>J8 :N'Y'Y'Y'Y'X</p>	<p>TOGSIKIDA: BIRIGERÜ: KÜN: ORTUSIDA:RU: KURIGARI: KÜN: BaTSIKIDA: YIRIGARI: TÜN: ORTUSIDA:RU: aNDA: IÇReKİ: BODuN: KOP: MaDA: KÖRÜR: BUNÇA: BODuN: KOP: İTDİM: OL: aMTI: aYNIĞ: YOK: TÜRK: KaGaN: ÖTÜKeN: YIŞ: OLuRSaR: İLTE: BUD: YOK: İLGeRÜ: ŞANTUD: YaZIKa: TeGİ: SÜLeDiM: TaLUYKa: KİÇiG: TeGMeDiM: BIRIGeRÜ: TOKUZ:</p>	<p>doğusuna, beride gün ortasına, geride gün batısına, yırida tün ortasına, onlarında içindeki boylar hep bana görür. Bunca bodunu hep [düzen] ettim. O[nun] Şimdi anyı yok. Türk kağanı Ötüken Yiş'da oturursa ilde bung yok. İleri Şantung ovasına değın süledim. taluy'a geçip değmedim. Beride Dokuz</p>
K3	<p>:e1N7 :J7hN1M1H :8X'Y'Y'Y'Y :1eH :J7hN1Y :J1N7 :----#eN :N39 :14Y'Y'Y'Y>J :8X8eH :Y'Y'Y'Y> :>4Y'Y'Y'Y'Y :8X'Y'Y'Y'Y :1eH :JhY'Y'Y'Y'Y'Y :J>>>> :8X'Y'Y'Y'Y :1eH :JhY'Y'Y'Y'Y :>J4D> :J8Y'Y'Y'Y :#FhH'N :8884>D :1eH :J7Y'Y'Y'Y :#FhH'N :Y'Y'Y'Y :H'Y'Y'Y'Y> :Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :1X1 :e1N7 :1Y'Y'Y'Y> :14J> :1X'Y'Y'Y'Y :>J :Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y'Y :>>>J :8hY'Y'Y'Y :JY'Y'Y'Y'Y :>8>>> :1h'e1N</p>	<p>eRSINKE: TeGİ: SÜLeDiM: TÜPÜTKe: KİÇiG: TeGMeDiM: KURIGARI: YINÇÜ: ÖGÜZ---: KeÇE: TeMIRKaPIGKA: TeGİ: SÜLeDiM: YIRIGaRU: YIR: BaYIRKU: YIRIDE: TeGİ: SÜLeDiM: BUNÇA: YIRKE: TeGİ: YORuTDİM: ÖTÜKeN: YIŞDA: YIG: İDİ: eRMİŞ: İL: TUTSIK: YIR: ÖTÜKeN: YIŞ: eRMİŞ: BU: YİRDE: OLuRuP: TaBgaÇ: BODuN: BİRLE: TÜZÜLTÜM: aLTUN: KÜMÜŞ: İŞGiTi:</p>	<p>Ersin'e değın süledim. Tibet'e geçip değmedim. Geride İnci Ögüzü geçip Demirkapı'ya değın süledim. Yırıda Yir Bayırku yerine değın süledim. Bunca yere değın [ordu] yürüttüm. Ötüken Yiş yeğ, idi imiş il tutulacak yer Ötüken Yiş imiş. Bu yerde oturup Tabgaç bodunu ile tüzüлтüm. Altını, gümüşü, işgiti</p>
K4	<p>:>8>> :1Y'Y'Y'Y> :Y'Y'Y'Y'Y :J3 :#Y'Y'Y'Y> :D8>J :e1N1M1 :18Y'Y'Y'Y :H'Y'Y'Y'Y :N1M1Y :e1N1M1 :1JY :J3 :Y'Y'Y'Y> :H'Y'Y'Y'Y :14 :#Y'Y'Y'Y :H'Y'Y'Y'Y :>JY :JY'Y'Y'Y :J>J@>J> :>4Y'Y'Y'Y :18Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y'Y'Y :J'eY'Y'Y'Y :N'eX :18Y'Y'Y'Y :N'Y'Y'Y'Y :J@ :#eY'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :18Y'Y'Y'Y :#884>D :e1N1M1Y :1J :N'eX :e1N1M1Y :J1N1M1Y :1J>>>> :Y'Y'Y'Y> :4Y'Y'Y'Y'Y :N1M1Y :Y'Y'Y'Y :#8881D :1eH</p>	<p>KUTaY: BUDSuZ: aNÇA: BİRÜR: TaBgaÇ: BODuN: SaBI: SÜÇiG: aGISI: YIMŞaK: eRMİŞ: SÜÇiG: SaBİN: YIMŞaK: aGIN: aRİP: IRaK: BoDuNuG: aNÇA: YaGUTIR: eRMİŞ: YaGuRU: KONDUKDA: KİSRE: aYNIĞ: BİLİGiN: aNDA: ÖYÜR: eRMİŞ: eDGÜ: BILGE: KİŞİG: eDGÜ: aLP: KİŞiG: YORITMAZ: eRMİŞ: BİR: KİŞİ: YaDıLSaR: OGuŞI: BODUNI: BİŞÜKİDE: TeGİ: KIDMaZ:</p>	<p>kutayı bungsuz anca verir. Tabgaç bodunun savı süçi ağısı yumuşak imiş. süçi savı, yumuşak ağı [ile] arıp irak bodunu anca yağutur imiş. yağurup kondurduktan kisre anyı bilgilerini anda öyür imiş. İyı bilgili kişiyi, iyi alp kişiyi yürütmez imiş. Bir kişi yanılrsa oğuşuna, boduna, beşiğine değın kıymaz</p>
K5	<p>:JY'Y'Y'Y'Y :H'Y'Y'Y'Y :J1N1M1Y :e1N1M1Y :18Y'Y'Y'Y :#Y'Y'Y'Y'Y :eH'Y'Y'Y'Y :>8>>> :#Y'Y'Y'Y'Y :1N7 :14>84 :#H'Y'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :D'Y'Y'Y'Y :J9Y'Y'Y'Y :J3IY'Y'Y'Y :>8>>> :e3IY'Y'Y'Y :>8>>> :#Y'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :#FhH'N :>J> :1#D :H'Y'Y'Y'Y :18Y'Y'Y'Y :>4Y'Y'Y'Y'Y> :J3 :N1M1Y :Y'Y'Y'Y :J@ :N'eX :Y'Y'Y'Y :J'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y'Y :1Y :H'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :18Y'Y'Y'Y :>4Y'Y'Y'Y'Y> :J3 :1N1M1Y :Y'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :eY'Y'Y'Y</p>	<p>eRMİŞ: SÜÇiG: SaBİDA: YIMŞaK: aGISIDA: aRTURuP: ÖKÜŞ: TÜRK: BODuN: ÖLTÜG: TÜRK: BODuN: ÖLSIKID: BeRIYE: ÇOGaY: YIŞ: TÖGÜLTÜN: YaZİ: KONaYIN: TİSeR: TÜRK: BODuN: ÖLSIKiG: aNDA: aYNIĞ: KİŞİ: aNÇA: BOŞGURUR: eRMİŞ: IRaK: eRSeR: YaBLaK: aGİ: BİRÜR: YaGuK: eRSeR: eDGÜ: aGİ: BİRÜR: TIP: aNÇA: BOŞGURUR: eRMİŞ: BİLİG:</p>	<p>imiş. Süçi savına, yumuşak ağısına arturup çok Türk bodunu, öldü. Türk bodunu öleceksin. beride Çoğay ormanına, Tögültün yazına konayım desen, Türk bodunu öleceksin. Anda anyı kişi ança boşgurur imiş: irak isen yavlak ağı verir, yakın isen iyi ağı verir. deyip, anca öğretir imiş. Bilgi</p>
K6	<p>:14> :>4Y'Y'Y'Y :1J :Y'Y'Y'Y :J> :N1M1Y :#8Y'Y'Y'Y :4Y'Y'Y'Y :N'Y'Y'Y'Y'Y :J> :eH'Y'Y'Y'Y :1Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :#FhH'N :#H'Y'Y'Y'Y :1N1M1Y :>8>>> :#Y'Y'Y'Y'Y :J> :Y'Y'Y'Y> :1# :4Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y :14J> :J8>> :Y'Y'Y'Y :N'eX :4Y'Y'Y'Y> :Y'Y'Y'Y :#FhH'N :#H'Y'Y'Y'Y :H'Y'Y'Y'Y :>8>>> :#Y'Y'Y'Y'Y :#H'Y'Y'Y'Y :1N1M1Y :>4Y'Y'Y'Y> :H'Y'Y'Y'Y :4Y'Y'Y'Y> :Y'Y'Y'Y :#H'Y'Y'Y'Y :H'Y'Y'Y'Y :>4Y'Y'Y'Y :4I1J :>1>Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y'Y :#H'Y'Y'Y'Y :>1Y'Y'Y'Y :#H'Y'Y'Y'Y :#8Y'Y'Y'Y</p>	<p>BILMeZ: KİŞİ: OL: SaBİG: aLİP: YaGuRU: BaRİP: ÖKÜŞ: KİŞİ: ÖLTÜG: OL: YIRGerÜ: BaRSaR: TÜRK: BODuN: ÖLTeÇİ: SeN: ÖTÜKeN: YİR: OLuRuP: aRKİŞ: TIRKİŞ: ISaR: NeD: BUDuG: YoK: ÖTÜKeN: YIŞ: OLuRSaR: BeDGÜ: İL: TUTA: OLuRTaÇİ: SeN: TÜRK: BODuN: TOKURKaK: SeN: AÇSaR: TOSIK: ÖMeZ: SeN: BİR: TODSaR: AÇSIK: ÖMeZ: SeN: aNTaGİDİN: ÜÇÜN: İGiDMİŞ: KaGaNİNGİN:</p>	<p>bilmez kişi o savı alıp yakına varıp öküş kişi öldü. O yerlere varsan, Türk bodunu ölecek[sin] sen. Ötüken yerinde oturup arkış tirkiş [gönderir] isen ne bung yok. Ötüken Yiş'da otursan bengü il tutup oturacak[sin] sen. Türk bodunu, tok[san] sen açlığı, tokluğu ömez sen, bir doysan açlığı ömez[sin] sen antağının için yedirmiş</p>
K7	<p>:J@ :1>H :Y'Y'Y'Y> :>D'Y'Y'Y'Y :#FhH'N :#FhH'N :#FhH'N :1>J> :>D'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y'Y :J@ :Y'Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y'Y :N'Y'Y'Y'Y :eH'Y'Y'Y'Y :>4D'Y'Y'Y'Y :N'Y'Y'Y'Y :>4>8 :4J> :88>> :8H'Y'Y'Y'Y :#FhH'N :#FhH'N :#FhH'N :#FhH'N :8Y'Y'Y'Y :J> :14J> :>Y'Y'Y'Y :884J> :>Y'Y'Y'Y :#FhH'N :Y'Y'Y'Y> :8Y'Y'Y'Y :8884>J> :1>J> :Y'Y'Y'Y> :>8>>> :># :8M1H :Y'Y'Y'Y :Y'Y'Y'Y> :# :8M1H :D> :>></p>	<p>SaBIN: aLMaTIN: YİR: SaYU: BaRDİG: KOP: aNDA: aLKINtiG: aRİLTİG: aNDA: KaLMİŞİ: YİR: SaYU: KOP: TORU: ÖLÜ: YORıYUR: eRTİG: TeDRİ: YaRLıKaDUKIN: ÜÇÜN: ÖZüm: KUTuM: BaR: ÜÇÜN: KaGaN: OLuRTuM: KaGaN: OLuRuP: YOK: ÇİGaYN: BODuNuG: KOP: KUBRaTDİM: ÇİGaYN: BODuNuG: BaY: KILDİM: aZ: BODuNuG: ÖKÜŞ: KILDİM: aZU: BU:</p>	<p>savını almadın yere her vardın . Hep anda alkındın arıldın anda kalmış yere her hep torup ölüp yürüyor idil[er]. Tanrı yarlıkadığı için, özüm kutum var [oldu için, Kağan oturdum. Kağan oturup yok çıgany bodunu hep kubrattım çıgany bodunu bay kıldım. Az bodunu öküş kıldım. azı bu</p>

K8	<p>ᠠᠶᠢᠭᠦᠷ ᠬᠡᠮᠢᠨ ᠶᠢ ᠴᠣᠨ ᠬᠡᠯᠢ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠠᠶᠢᠨ ᠶᠢᠵᠢᠰᠢ ᠬᠡᠮᠢᠨ ᠶᠢᠬᠢ ᠶᠢᠵᠢᠰᠢ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠶᠢᠵᠢᠰᠢ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠶᠢᠵᠢᠰᠢ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠶᠢᠵᠢᠰᠢ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠶᠢᠵᠢᠰᠢ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ ᠵᠢᠰᠢᠵᠤ</p>	<p>SaBiMDA: İGiD: BaR: GU: TÜRK: BeGLeR: BODuN: BUNI: eŞİDiD: TÜRK: BODuNuG: TIRiP: İL: TUTSıKıDıN: BUNDA: URTuM: YaDıLıP: ÖLSıKıDıN: YiME: BUNDA: URTuM: NeD: NeD: SaBiM: eRSeR: BeDĞÜ: TaŞKA: URTuM: aDaR: KÖRÜ: BİLİD: TÜRK: aMTI: BODuN: BeGLeR: BÖDKE: KÖRüGME: BeGLeR: GÜ: YaDıLTaÇI: SIZ: KaDıM:</p>	<p>savımda iğit var mı? Türk beğleri, bodunu, bunu işitin: Türk bodunu diriltip il tutacağını bunda vurdum. Yanılıp öleceğini yine bunda vurdum. Ne[ce] ne[ce] savım [var] ise bengü taş vurdum, onu görüp bilin. Türk'ün şimdi[ki] bodunu, beğleri, böyle görüğümdeki beğler [olarak] mı yanılacak[sınız] siz? Kangım</p>
K9	<p>ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠡᠴᠢᠮᠢᠨ ᠬᠠᠭᠠᠨ OLuRTUKINDA: TÖRT: BULuDDaKI: BODuNiG: BUNÇA: İTMİŞ----: TeDRİ: YaRLıKaDUK: ÜÇÜN: ÖZÜM: OLuRTUKuMA: TÖRT: BULuDDaKI: BODuNiG: İTDiM: YeReTDiM: ---İ----: KILDıM: MeN: TÜRGiŞ: KaGaNKA: KIZıMIN: ---: eRTİDÜ: ULUG: TÖRÜN: aLI: BİRTiM: TÜRGiŞ: KaGaN:</p>	<p>kağan, eçüm kağan oturduğunda dört bolungdaki bodunu bunca [düzen] etmiş. --- Tanrı yarlıkadığı için öz'üm oturduğumda dört bolungdaki bodunu [düzen] etdim, yarattım. ---i--- kıldım ben. Türgiş kağanına kızımı --- ertingü ulu tören [ile] alı verdim. Türgiş kağanının</p>	
K10	<p>ᠵᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ ᠶᠢᠵᠢᠵᠢᠵᠢ</p>	<p>KIZIN: eRTİDÜ: ULUG: TÖRÜN: OGLıMA: aLI: BİRTiM: ---: eRTİDÜ: ULUG: TÖRÜN: aLI: BİRTiM: Ya---T: eRTÜRTÜM: ---: BaŞLIĞıG: YÜKÜNTÜRTÜM: TIZLIĞıG: SÖKÜRTÜM: ÜZE: TeDRİ: aSRA: YiR: YaRLıKaDUK: ÜÇÜN:</p>	<p>kızını ertingü ulu törenle oğluma alı verdim. --- ertingü ulu törenle alı verdim. Ya--- t erdirdim. --- Başlıyı yükündürdüm, dizliyi çöktürdüm. Üste [gök] Tanrı altta yer yarlıkadığı için</p>
K11	<p>ᠬÖZÜN: KÖRMEDÜK: KULKaKıN: eŞİDMEDÜK: BODuNuMuN: İLGeRÜ: KÜN: TOGSıKıDA: BİRİGeRÜ: ---KA: KURıGaRU: ---: SaRıG: aLTUNIN: ÜRÜD: KÜMÜŞİN: KIRGaGLıG: KUTaYIN: KİNLiG: İŞGİTİSİN: ÖZLÜK: aTIN: aDGIRIN: KaRA: KİŞİN:</p>	<p>gözün görmediği, kulağın işitmediği bodunumu, ileri gün doğusuna, beride ---ka, geride --- Sarı altınını, ürüng gümüşünü, kırgalı kutayını, kinli işgitsini özlük atını, aygırını, kara kişini</p>	
K12	<p>ᠬÖK: TeYeDİN: TÜRÜKüME: BODuNuMA: KaZGaNU: BİRTİM: İTİ: BİRTiM: ---: BUĐSuZ: KILTİM: ---: --- RTİ: eRKLİG: ---: aNÇA: TÜMeN: OGLI: ---YA: aLMİN: ---ÜN: BeGLeRıG: BODuNuNDA: ---:</p>	<p>gök teyenini Türk'üme bodunuma kazanı verdim, edi verdim. --- bungsuz kıldım. ---rdi. Erkli --- onca tümen oğlu ---ya almın[?] --- ün beğleri, boduna ---</p>	
K13	<p>YiME: İGiDiD: eMGeTMeD: TOLGaTMA: OLuRTuM: TÜRK: BeGLeR: TÜRK: BODuNuM: ---: aT: BİRTiM: ---Ü----: aMTIKA: TaŞıG: --- ÜR---: KaZGaNMıŞ: aGIMIN: TÜRK: BODuN: ---I: BU: KaGaNiDDA: BU: BeGLeRıGDE: ---: ---: SUBuNDA: aDRıLMAaSaR: TÜRK: BODuNuNTA:</p>	<p>yine igidip emekletmeden tolgatmadan oturdum. Türk beğleri, Türk bodunuma --- at verdim, ---ü--- Şimdiki taşı ---ür--- kazanmış ağımın Türk bodunu, --- bu kağanından, bu beğlerinden, --- --- suyundan ayrılmazsan, Türk bodunda</p>	
K14	<p>ÖZÜD: eDGÜ: KÖRTeÇI: SeN: eBGE: KIRTeÇI: SeN: BUĐSuZ: BOLDaÇI: SeN: aNDA: KİSRE: TaBGAÇ: KaGaNDA: BeDiZÇİG: KOP: KeLÜRTÜM: MeNiD: SaBiMiN: SiMaDi: İÇReKI: BeDiZÇİG: ITI: aDaR: aDİNÇİG: BaRK: YaRaTıDıM: İÇİN: TaŞIN: aDİNÇİG: BeDiZ: URTURTuM: TaŞ: TOKİTTiM: KÖDÜLKeTİ: SaBiNiM: URTURTuM:</p>	<p>özünde iyi[lik] göreceksen, eve gireceksen, bungsuz olacak sen. Ondan kisre Tabgaç kağanından bezeci hep getirttim. Benim savımı simadı. İçerdeki bezecisini itdi. Ona ayıncı bark yaptırttım. İçine dışına ayıncı beze vurdurttum. Taş dokuttum, gönüldeki savımı [taşa] vurdurttum.</p>	
K15	<p>ON: oK: OGLIDA: TaTIDA: TeGİ: BUNI: KÖRÜ: BİLİD: BeDĞÜ: TaŞ: TOKİTTiM: ---: TOKİTTiM: BİTİDiM: - ---: OL: TaŞ: BaRKIN: ---:</p>	<p>On Ok oğluna, tatına değin bunu görüp bilin. Bengü taş dokuttum. --- dokuttum. bitidim --- O taş barkını - ---</p>	
B1	<p>---ÜZE---</p>	<p>---üstte---</p>	
B2	<p>BİLGE: KaGaN: UÇA: BaRDi:</p>	<p>Bilge Kağan uça vardı</p>	
B3	<p>YaY: BOLSaR: ÜZE: TeDRİ:</p>	<p>yaz olsa, üstte Tanrı</p>	

B4	:ᠨᠳᠤ :ᠨᠵᠢ :ᠨᠯᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠢᠭᠦᠨᠶᠢ	KöBüRGeSİ: öTeRÇE: aNÇA: TaKI:	köbürgesi öterce anca dahi
B5	:ᠨᠵᠢ :ᠨᠢᠨᠢ :ᠨᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠶᠢᠨᠶᠢ	TaGDA: SIGUN: öTSeR: aNÇA:	dağda sığun ötse, anca
B6	:ᠨᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ	SaKıNUR: MeN: KaDıM: KaGaN:	sakinırım ben kangım kağan[!]
B7	:ᠨᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ	TaŞIN: ÖZüM: KaGaN:	taşını öz'üm kağan ----
B8	:----	----	----
B9	:----	----	----
GB1	:ᠨᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ ---- :ᠨᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ --ᠨᠠᠭᠤᠨ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :ᠨᠠᠨᠢ :--	--- BİLGE: KaGaN: BİTiGİN: YOLuG: TiGİN: BİTiDiM: BUNÇA: BaRKıG: BeDiZiG: UZuG: ---KaGaN: aTISı: YOLuG: TiGİN: MeN: aY: aRTUKI: TÖRT: KÜN: OLuRuP: BİTiDiM: BeDiZeTiM: YaG----	---- Bilge Kağan'ın bitiğini Yolluğ Tigin bitidim Bunca barkı bezeyi uzu Kağan[in] atısı Yollug Tigin ben [bir] ay, artı dört gün oturup bitidim, bezedim . Yağ----